

Nro. 7.

A' FELS. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBOL.

Indult Bétsből, Kedden Januárius 20-ik napján

BCU 1805-ik évfolyamában Cluj

B é c s.

Krafznán a' Szilágyban lakó Mélt. Nagy-Ajtai Iff. Cserei Farkas Urat a' Mineralogiában jártas és annak előmozdításában fáradozó érdemeire nézve, a' Jénai Hertzegi Mineralogus tudós Társaság, a' múlt Decembar Havának 9-dikén tartott gyűlésiben valóságos tagjának nevezte, és ezzel költ Diplomát is küldött tiszteletes érdemes Hazánkfiának.

Az úgy nevezett Littorale vidékeiről jött tudósításokból olvassuk, hogy egy Spanyol hajó nem tartván bátorságosnak a' hazája felé való elutazást, téli nyugalomra Porte-Réhez vonta be.

G

magát, azért, hogy a' lesben álló Anglus hajóknak kezekre ne kerüljön. —

A' Portó-Réből Ján. 3-kán jött levelek jegyzik-meg továbbá, hogy az Anglusok által Malthától nem meészze letartóztatott Aultriai hajóknak egygyike, néhány Buccari béli kereskedőknek tulajdonok vólt légyen.

Tyrolisnak Béistől való igen nagy távolságára nézve, az ott való dolgokfolyamatjának siettetése végett, annak egy ujj Hadi Komandót rendelt ö Cs. és Cs. K. Felsége a' Károly Fő Hercegre javaslására, a' mely Insbruckban áll fel, és Feldmarschall-Lieutenant H i l l e r neveztetett Elöl-ülőjévé.

A' Török szélékről Ján. 7-kén.

Az ujj elztendőben kezdődött nagy és hidegtél elhalgattatta itt ha tsak mi rövid ideig az ellenséges pártoknak lármázásokat: hanem egyébránt a' békellég helyreállításának meg eddig semmi bizonyos híre nem indúlt. Belgrad és Groeska körül földkunyhókban táboroznak két kisebb Szerviai insurgents seregek, a' nagyobb tábor még most is mind a' Drina vize mejjékeire gyülekezik. Különös eltökéllettséggel szenved a' felzendült fegyveres nép a' téli táborozással özfeköttetett viszontagságokat, a' melyből azt hozzák-ki, hogy mihelyest az idő tsak kevéské kinyílik, azonnal ismét fontos híreket fogunk hallani. A' hideg miatt szenvedtek különösön, 's szenvednek még most is felette sokat a' bezárattatva lévő Belgradiak. A' Jantsárok kaszármáját, a' mely a' piatzon vólt, egészízen letépték, és a' mi fára

belölle szert tehetek, feltüzelték. Sok szegényebb
 forsú lakosok, házokfedelének kerekszterendáit sza-
 gatták-ki, és azokkal fütötték házaikat. A' sok
 inség miatt már magok a' Törökök között is meg-
 hasonlás kezdett uralkodni. A' Török nép a' Jan-
 tsárokat tartván a' fok inség okának, nem fok hij-
 ja, hogy nyilvánfágosan fel nem kel ellenek. —
 A' Duna mejjékeinn lévő Magyar határszéleken
 nevedekni fog nem foká a' kordont formáló Cs.
 Kir. katonaságnak száma.

L e m b e r g b ől Jan. 9-kén.

Itt olyan nagy graditsra lépett a' hideg, hogy,
 a' mi nállunk még nem történt, a' theatrom' igazgatói
 kéntelenítették a' jádzás idejét jóval megrövidi-
 teni: külömben, noha a' theatrom' épülte nem
 rozsz készületű, lehetetlen lett volna a' jádzóknak,
 magok veizedelmeztetése nélkül jádznai. A' né-
 zök is nagyon megtikkúltak, az ólta, hogy ez a'
 nagy hideg tart. A' tegnapi hideg, kevés hijján a'
 22-dik grádusra ért. Tegnapelőtt reggel egy sze-
 gény gazdát felefégestül és gyermekestül egygyütt
 megfagyva találtak szobájokban.

A' Prufszus vidékeken a' katonaság között
 szemléltető mozdulások tzélját és okát, senki sem
 tudja még eddig. —

V e l e n c z é b ől, Jan. 2-kán.

Friaulnak környékeinn egy számos Cs.
 K. fegyveres serég fog gyakorlás végett való tá-
 bort formálni. A' tábor helye az Ariánói térsé-
 gen mérettetik-ki, és a' fő hadiszállás leszen Per-
 manonében. A' próbamutatások Május' 12-dikén

kezdődnek el. Megelőző tisztelettel, hogy meg-
 ga helyesek Urunk és megfigyelték ezen áll-
 matollaggal jelennek.

Magyar Ország.

Ungvárról, Pásztorok és Ázati-
 rök Ország Mahometánok Kormány Me-
 met, a' ki a' múlt tavalyzal a' Felsőesetű
 Tanács rendelese szerint, a' Spießbergi fogház
 a' Munkasi varba azon jogot keréttetett elő
 által, hogy ottan Oláh nyelven, melyet egy-
 (a' Török anyai nyelvet kivéve) tud, a' kény-
 tény hitnek igazatiban, és tudományában Mar-
 kási Püspök Meltóságos Íntartása. A' ditta Ő
 ő Excellenciának kormányozta alatt, megtér-
 taton, minekutánna Püspök Ő Excellenciájá-
 deléséből Szent Bátholy szerzetesi Oláh Munkasi-
 tromból való Pater T. Dalavay Ignác alól 3
 hónapoknak elfolytok alatt a' keresztelvények
 nyakban jól meg tanított volna, és a' múlt Sep-
 tembernek 18-ik nappán, ugyan Püspök Ő Excellen-
 tiája rendeléséből az ide való kanonok Ő Pü-
 lendő Papp Bátholy Ur által a' Munkasi varbát
 Oláh nyelven meg examenáltatott, és alkalmato-
 nak találtatott volna: a' végtete ide érkezett Ő
 jobb Felsőesetű Rendelésekhez képele a' folyó hó-
 nak 8-ik nappán ugyan sent tisztelet kanonok Ur
 által a' Napkeleti Katolika Ekkleszianak Rend-
 tási szerént meg kereszteltetett.

Az ő keresztelési ceremóniája e' képpen
 ment végbe: minekutánna kereszteltetése előtt har-
 madnappal a' szokott ellenmondásokat (exorcis-

tiókat) a' várbéli kápolnában meg tétette volna véle fent titulált Kánonok Ur; Decéber 8- ikán délelőtti 9 órakor a' várból számos katonaság által a' Munkátsi Orosz Parochialis templomba le kísértetett, a' holott énekes Lyturgiának czeremoniái között az említett haramia rab katonai őrizet alatt többször tisztelt Kánonok Ur által meg kereszteltetett, megbérmáltatott; és végtére nagy buzgósággal, és meg illetődéssel az Oltári Szenttségben is a' Napkeleti Katolika Anyaszentegyháznak bé vett szokása fzerént részesült. Kereszt atya volt Tekint. Bösz János Ur, Romai sz. Birodalombéli Gróf Schönborn Ferentz Ur ö N. gának, N. Beregh Vármegye Örökös Fő Ispannyának, Munkátsi és Szent Miklósi Uradalminak Præfektusa, kedves élete parjával Josepha Alfzonnal. János, és András nevekett kapott a' keresztségben. A' minden Renden és Valláson lévő Uri és más személyeknek fokasága, melly rész fzerént ezen ritka történetnek, rész fzerént azon haramia rabnak látására a' szomszéd helységekből is egybe gyülekezett, felette nagy volt; de még nagyobb lett volna, ha a' Latortzán azon éjjel meg indúlt jég a' hidnak Munkáts felől való részét el nem szakította volna. A' várbéli Commendans Méltóságos Frichner József Ur rendeléséből, egy kompania gyalog katonaság azokon kívül, kik a' rabnak őrzésére rendeltetvén a' templomban bent voltak, a' templom előtt paradéban állott.

Ezen haramia rab természetére nézve szép; magasfál, ifiú 29 éftendős ember, a' mint beszéli 14 éftendős korában a' Jántsárok közzé állott bé, és mivel ottan kivánsága fzerént való előmenetelt

nem kaphatott, a' Jüntsárok közül el szükött, és
Izamos társakat ölfve Izerevén magának, előbb a'
Török részén haramiáskodott: sok embereket ölt,
házakat, falukat fel prédált, fel égetett, az után
a' mi részünkre által jöven itten 12 napoknál
tovább haramiáskodni Izerevtséje nem vólt; mert
társaival együtt kézbe esvén minckutánna más
fogházakban is tartatott vólna, végtére a' Spiel-
bergi várba vitetett által, a' hol halálos szenten-
tiát kapván, keresztény hitre való szándékát ki-
jelentette, mellynek megtanulása véget onnét ide
a' Munkátsi várba küldetett, és itt is mindég
kemény rabságban tartatott. Most is a' meg ke-
reszteltetése után ismét vizfza kélertetett a' vár-
ba, a' holott eránta való bővebbrendelésekig ra-
boskodni fog.

Frantzia Ország.

Törvényhozó Gyűlésbéli törté-
netek. — Fontanes a' Törvényhozó Gyű-
lés' előfúlője, a' ki 25-töd magával, a' Csáfzár-
t az elmondott beszéd után a' Izalából az épület
külső kapujáig kikisérte, a' Gyülesbe ismét vizf-
szaérkezvén, ekképpen szollott: „A' Csáfzár meg-
ígérte nékem, hogy a' maga beszédjét, a' mellyet
előttetek mostanában elmondott, és a' melynek be-
tses szépségét véllem egygyütt érezni minnyájotok-
nak Izerevtsétek vala, fogja véllem irásban köz-
leni. Holnap az ezen beszédre adandó Válasz
eránt fogtok tanátsot tartani. Ehez képpest jelen-
tem, hogy holnap délben ismét gyülekezettek
ölfize.“

A' Császár ezen beszédnek elmondásákor is azon ruhába vólt öltözködve, a' mely a' koronázás' alkalmatosságával rajta vólt. — A' Törvényhozó Gyülés' palotájában a' Császári thronus' felelibe helyheztetve lévő pálmafa, aranyból készült. A' már említett Geniusok, a' mellyek két felől a' thronus karjaira vannak alkatva, pálma ágakat nyujtanak a' Császárnak. A' pálmafa felett lévő menyezetnek négy szegeleteit, fehér tollak árnyecozzák. A' Cs. thronussal állaellenbe van a' Császárné thronússa két fehér márványköből való oszlopok közzé helyheztetve. — Egyéb nevezetességek közzé, a' mellyeket a' Cs. thronuson szemlétető szépségekből már elő hoztunk, megjegyezhetjük még azt a' figúrát is, a' melly a' pálmafa mellett a' Nilus vizét 's azon mezöket ábrázolja, a' mellyet ez az Egyiptomi nevezetes folyó víz, a' maga esztendönként való megáradása és kiöntése által termékenyíteni szokott.

Addig is, míg a' Törvényhozó Gyülésnek és Tribunátusnak a' Császár beszédére adott Megköszönő válaszaikat, az Ujságírók leveleikben kihirdethetnék, azt jegyzik-meg az elsőnek válaszfárol, hogy ilyen szavakkal kezdődött legyen: „Sire! a' F.ged leg hüségesebb alattvalói, a' Törvényhozó Gyülés' tagjai, a' thronus lábai eleibe teszik-le azon Megköszönő és Szerentsekivánó Válaszokat, a' mellyet nékiek a' F.ged beszédében kinyilatkoztatott gondolkodás' módjai, diktáltak, &c.“ — Ilyen formálog kezdi a' Tribunátus is a' maga Válaszát.

Azon ígérethez képeft, a' mellyet a' Császár a' maga beszédében a' Törvényhozók előtt

tett; a' Ministerek már elkezdték a' Frantzia Birodalom' állapotját, ki-ki a' keze alatt lévő tárgyak Izerént, lerajzolni. Champany, a' Belső Minister, ekképpen beszélt: — „

„A' Birodalom' belső állapota olyan mostanában, a' milyen a' legtsendesebb időben volt; nintsenek semmi mozgások, a' mellyek a' közönséges tsendefféget fel lármázhathatnák; nintsenek semmi büntételek, a' mellyek a' revolúziót esziunkbe juttathatnák: a' hasznos próbatételek és a' közönséges 's magános tulajdon' előmenetelesedése, bizonyítja mindenütt a' köztünk helyre állott bizodalmat és bátorságot. A' vélekedéseknek poshadt koválsza, nem ingerli az indulatokat; a' közjónak általlátása, a' társasági rendnek jobban kitanult és megtisztált princípiumai, minden szivekben felgerjesztették és gyarapítják a' köz jó eránt való buzgóságot; ezt vallják minden tisztviselőink; ez az a' mit a' Császár az országnak minden részeiben, a' mellyekenn keresztül utazott, megesmért; ez az, a' mi magát mi közöttünk legszembetűnőbben kinyilatkoztatta. Midőn minden seregeink vezérjeiktől, minden hivatalaink fő kormányzóiktól, az Ekklesiák fő papjaiktól, elválva szemléltetnének; midőn a' városokat és falukat egyszerűre el hagyták volna mind azok, a' kik ő hozzájuk valami befolyással szoktak lenni; midőn mindenütt nyilvánosságosan nyilatkoztatná a' nép, hogy a' törvényeknek és rendnek vilzsaállittatását kívánja: ebben az idő pontban utazott a' Pápa keresztül Frantzia országon. A' Pó vizétől fogva a' Sequanáig mindenütt úgy fogadta őtet, 's oly Izerettel és buzgósággal bizonyította eránta

103

való tiszteletét a' véghetetlen fokaság, mint a' mely, a' maga régi tudományához hűséges maradván, a' maga közönséges attyát 's a' közönséges hit közép pontját szemlélte abban, a' kit egész Europa, mint egy, a' maga kegyességiért és virtusaiért egy thronusra emeltetett Fejedelmét tisztel. Annak a' veszélynek kinyilatkozására, a' melynek örvényébe egy megengesztelhetetlen Országglószék által elintézett szövetség, Fr. országot már csak nem ismét belé taszította vala, egész hazánk megrázkodott; a' csak alig elaludt nyughatatlanság felébredett; 's azok az okosabb princípiumok, a' melyek nekünk tulajdonaink voltak az előtt, minelőtte a' vétkes mesterkedések gondolkodásaink módját még tévelygésre nem vették volna, közünkbe vízfza érkeztek. A' tapasztalás megmutatta, hogy a' megofzlott Országglói hatalomban, erő és egygyetértés nem találtatna: hogy a', sem tartós munkára sem szélesen kiterjedő intézetnek végrehajtására nem volna alkalmas; hogy a', csak egy emberre lévén ennek haláláig bizattatva, ezzel egygyütt elgyengülne, 's ennek halála után vízfzavonásnál és veszedelemnél egyebet maga után hagyni nem fogna; egy szóval, hogy egy nagy nemzet, csak az örökség szerént való Országglói hatalomban találhatná boldogságát; csak e' tenné bizonyossá az ő politikai allandóságát, 's vinné a' maga állandóságához tsatólva, ízről ízrefzázadokról fzázadokra által. A' Szenátus nem soká kinyilatkoztatta az egész nemzet gondolkodása módját; az Örökös Országglásnak ohajtása, a' mely minden igaz Frantzia szívben feltaláltatott, minden felé kijelentette magát; ki mondották az eránt

való hajlandóságokat a' választó gyűlések, a' fegyveres seregek, a' Státustanáts, a' Magistratuxok, a' mi megvilágosodottabbjembereink megérdeztelvén, minnyájoknak a' választza csak egy volt.

„Az Örökös Országának szükségessé vált, a' egy olyan szélesen kiterjedő Birodalomban, a' milyen Fr. ország, már rég óta által látta vala az Első Konzul. Hujába állott ellene a' princípiumok erejének; hujába próbálta meg a' egy Választó Systemának felállítását, a' mellyel Állandóság köthetőhetne önzése, és a' mely még is vezedelmes következtetések nélkül adódhatna által egy kéztől másra. A' közönséges nyughatatlankodás, 's a' mi ellenségeinknek reménysegek, vadolói voltak az ő munkájának. Az ő halála, az ő munkájának semmivétévéje fogott volna lenni, a' midőn nem egyebet, hanem az idegenek irigységének 's a' közöttünk való fejtelenségnek felelevenülését, kellett volna ismét utánna várnunk.

„Ilyen időben határozta magát az Első Konzul arra, hogy azt a' terhet, a' mellynek felvételére őtet a' környülállások kényszerítették, a' maga és két testvéreinek vállalkira vegye. A' Floreal' 28-dikán költ Szenatuskonsultum által végeztetve az Örökös Császárság behozatott. A' Szenatus tagjaival, és egyéb bölts emberekkel folytatott tanátskoztásokból következtek azok az intézetek, a' mellyek a' thronusra való örökös következtetés rendjét, a' Cs. Hertzgek justitikat és kötelességeiket, a' Birodalom örökösseinek bizonyos törvények szerént való, 's az ő felséges örökségeknak méltóságához illő talantomokat ígéro neveltetésüket, &c, meghatározzák. —

„Ezen idő ponttól fogva már a' leg nagyobb jussal Frantziák Császára vala Nápoleon; nem vala femmi további beiktattatásra szüksége. Tsakugyan visszta akarta ő az országnak a' maga régi formáját adni; ismét visszta akarta közinkbe azon rendtartásokat hozni, mellyeknek, mint látszik, az Istenség a' fugalója; a' maga Országlásának kezdetére, a' Vallás petsétjét akarta felütni. Az Egyház' Feje, a' maga atyai szeretetének szembe-tünő bizonyosságát akarván a' Frantziák eránt mutatni, kéz vólt ezen felséges szolennitás' alkalmatosságával szolgálatot tenni. Mely mélyen és állandóan bényomta ő ez által a' maga emlékezetét a' Császár és nemzet' alméjébe! Mely felséges tárgya leszen e' jövendőben a' beszélgetésnek, és Europa tsudálkozásának! N a p o l e o n, azon Oltár előtt, a' mellyet önnön maga állított ismét fel, térdem állván, 's a' Sz. Atya, a' Napoleon és egy nemzet boldogságokért az egekre fohászzkodván, egyfzersmind minden nemzetek boldogságáért imádkózik. A' Papok és egyéb belső személyek, a' kik vélekedéseikben tsak a' minap is különböztek, mostan egy akarattal az övéhez tsatolják könyörgéseiket. A' Törvényhozók, Tribunosok, és katonák, minnyájan egy indulat által lelkesítettnek. A' Fejedelmek, Hertzegek, és Követek, meg illetödvé szemlélik azt a' Felséges szolennitást, a' mely Fr. országot ismét a' maga régi fundamentomára helyheztetvén; ennek tsendessége által őket is a' magok tsendessége felöl bizonyossá teszi. Ezen fényes szolennitásoknak közepette esküszik-meg Napoleon árra, hogy az Országot egész állapotjában, a' tulajdont és közönséges in-

tézeteket az ő állandó fundamentumaik szerént, a' törvényeket tiszteletben, és a' nemzeti boldogságot minden részében, meg fogja őltalmazni." — (A' többit más alkalmatossággal.)

A' Moniteur ekképpen ír a' Guillemot elfogattatásáról: — „

„A' Morbiháni part komendánsa Brigadéros Boyer, a' Georges leg utóbbi meghitt emberét Guillemotot, egy Kerdalei kajában Decz. 16-kán elfogatván, Vannesbe küldötte. Ez a', a' ki magát a' Vendei zenebonákban Roi de Bigno név alatt meg esmértette. Sokáig bajlokolván' gyáva, végezetre módot talált vala, Debarral és az utolsó özlzeesküvés hat más tagjaival az Angliába való által indulásra, hanem szerentsélenül mivel a' roszfz idő miatt az Anglusok partjainktól megszöve tavozván, tsolnakjokkal hozzájuk nem juthattak, ismét hozzánk visszafy térni kénytelenítettek, 's kézbe akadtak.

Az esméretes Latüde a' napokban múlt ki a' világból Párisban, 80 elzandós korában. A' Bastillában és a' Vincennesi várban való 35 elzandéig tartott fogságának históriáját maga adta ki nyomtatásban. Nevezetes, hogy ennyi szenvedések által is meg nem vesztegetödhetett testének egésséges alkotmánya. Igen egésséges vólt mind haláláig. A' boszszúállást szomjazó Pompadour maradékai engedtek vólt, kifzabadulása után, egy darabotska jofzágot néki által; annak jövedelmébül elősködött fok szenvedései után a' szegény öreg.

Az Első Konzúl olyan rendelést tett, hogy a' Státustanátsban hat Auskultánfok gyakorólják és

kézfittsék ennekutánna magokat a' feljebb való hivatalokra. — A' Moniteur is említi, hogy azok a' 12 (nem 15) Auszriai kereskedő hajók, a' melyeket az Anglusok Malthánál letartóztattak, gabonával eveztek Spanyol ország felé.

Olasz Ország.

Turinból azt írják, hogy a' Tenda hegyin, 4 öszvérpálesztorokat, 6 öszvért, 22 ökröt, 26 örüt, és fok egyéb majorságot vett meg a' hideg.

Lucyan Bonaparte, a' ki Gen. Boyer nevezet alatt még mind Maylandban tartozkodik, a' lárga hidegtől való félelem miatt távozott el jó előre Romából. Előbb csak Pezaróba nyomult volt meg három hónapra, ott akarván az alatt a' felesége lebetegülését elvárni: hanem megfajditván itt a' Biztos, a' kire a' Romai Ország-lószék a' kordonnak kifzabását bizta. volt, innét is eltávozott éjtzakának idején nagy sietséggel Mayland felé.

Livornóból Decz. 28-kán. A' mi főbb templomunkban egész szolennitással való Te Deum éneklés tartaték tegnap a' döghalálnak szentsés megszünésiért. Az egész napot innepléssel töltöttük-el; kalmárbóltjainknak ajtai bezárva maradtak; a' 'Sidó Synagoga a' 'Sidóvárosban igen szépen meg volt elive világosítottva,

Spanyol Ország.

Madridból, Decz. 17-kén. A' Szegoviai

fegyveres házból nagy számú ügyük indítottak meg Gibráltár felé, és számos Regimentjeink voltak az arra felé való indulásra parantsolatot. Minden kézülleteink azt mutatják, hogy egész erők szerént fogjuk a' háborút Anglia ellen folytatni. Papi fegyvereink sem vesztegelnek; az egész országban kihirdettetett, hogy minden templomainkban közönséges könyörgések tartassanak az őfelség fegyverének ezen háboruban való bölögüléséért.

J e l e n t é s.

A' Pesti nagy Szemináriumban felállott Depozitóriumban részös ezéhbéli alztalos Mellerek közönettel említik azon hazafüi segedelmet, mellyre őket, tit. vásárlóik méltóztatták. Reménylvén, hogy már tellyesen megfelelhettek ugyanazok' kívánfágaiknak, bátran ajánlják további szolgáltojokat. Azoknak, kik a' belföldi műveket betsülven, hasznosan táplállyák az emelkedő honnyi iparkodást, jelentik, hogy ezen Depozitóriumnak senkivel sinte semmi köze is, és abba sem külföldi sem kontár-munka bé nem vétetik, hanem tsak olyan, mellyért a' mestere, mint mondva tsinált tulajdonnyáért kezes lehet. Ha mindazáltal abban történetből valami nem találtatnék, igérik a' részös mesterek, hogy azt mentől hamarább a' vásárló tettése szerént, úgy nem külömben akár melly épülethez való munkákat is a' leg llendőbb áron készíteni fognak. Többnyire hízelkednek magoknak vagy tsak azért is a' N. Haza' bizodalmasval, hogy minden darabnak az árát előre megha-

tározzák, mellyet kénytelenek ketsinyre szabni; mivel kiki közüflök maga kezére dolgozik; következésképpen az eladásban csak úgy előzheti meg társait, ha mentől oltsóbbra hagygya munkáját.

Tudósítás.

A' kik Historiámnak eddig ki jött részeiből látják, hogy azok Debreczenben nyomtatódtak, Gottlieb Antal Urnak pedig, a' Magyar Kurir darabjában kihirdetődött Tudósításából azt olvassák, hogy az én Historiám N. Váradon nyomtattatik: méltán azt kérddhetik, miért kell ugyan azon munkát két helyen nyomtattatni? Erre nézve jelentem, hogy én Historiámnak hátra lévő részét is Debreczenben fogom kinyomtattatni: a' Tudósításban említett Historia pedig, nem is az enyim nem is az én munkámhoz tartozik. De minthogy már ez a' Historia is említve vagyon az érdemes Közönség előtt, szükségesnek tartom erről is forma szerént jelentést tenni. Néhai jó emlékezetű teitvér Bátyám Tiszt. Budai Ferentz Uram, nagy munkával dolgozott ki, egy Magyar Ország Polgári Historiájára való Lexicont, mellyben, a' mi nevezetes dolog, akár valamelly nagy emberre, akár egész familiára nézve, a' Magyar Historiában, egészen a' 16-ik száz végéig, elő fordul: azt ezen munkában mind feltalálhatoi. Meghalván kedves Testvérem, minekelötte ezen munkáját kiadhatta volna, mind az ő emlékezetének fennmaradásáért, mind kiváltképpen azért, hogy ezen jó munkát, melly a' Magyar Historiának, a' 16-ik század végéig valóságos Repertoriuma, és sok el-

hunyt nagy emberek monumentuma, Hazam e-
 demes líráival közölhessen: meghatároztam ma-
 gamban, hogy azt világ elébe bocsájjam. Ezt
 a' munka, melly N. Váradon nyomtatódik. Mit-
 hogy fokra terjed, három darabban jön ki: de a'
 nyomtatáshoz meg kívántató mindenféle eszközök-
 nek szerfelett való drágalága miatt többet em-
 exemplárnál nem nyomtathattam. Az első-
 sze, melly 45, vagy talán több arkusból fog ál-
 lani, in 8-vo majori, már vége felé jár: mellyt
 csak azért jelentek, hogy mivel ezen munka, ke-
 letem szerént a' maga nemében egy, azombart
 kevés számú exemplárjai letznek, és ezeknek is egy-
 rélye már előre el van foglalva: tehát a' kiknek
 megszerzéséhez kedvek vagyon, méltotállanak esz-
 ta, az itt lévő R. Collegium Bibliothecariusánál
 Ötvös István Uramnál, mennél elebb rendelést tes-
 ni: mert a' seccitsekedni féljelt, elodni nem akar-
 rok, de félek, hogy fokan, a' kik ezt szeretnék, és
 hasznát is tudnák venni, ha késnek, a' nélkül ma-
 radnak. Arról is engedelmet kérek, hogy az exem-
 plárnak kevés, a' költségnek pedig fok vólta mi-
 att, szerte szélyel nem küldözhetem, hanem itt hely-
 be kell kiadnom, különben is ezeknek dístráhatár-
 sával terhelni senkit nem akarok. Ezen első rély-
 nek az árra, a' rá tett költségekhez képest léfzen
 2 Rf. 30 xr, Irtani Debretzenben November 18-
 dikán 1804-ben.

Budai Ésaías.

P. D.